

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 5 stycznia 2018 r.

Znak:WK-611/5/4/17/18

**Pan
Dariusz Kaczmarek
Dyrektor
Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego im. Najświętszej
Maryi Panny
w Częstochowie**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 12 do 27 października 2017 r. kontrolę problemową w zakresie gospodarki finansowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie za okres od 1 stycznia 2013 r. do 27 października 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 9 listopada 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie ewidencji księgowej:

- *W latach 2015 - 2017 (do dnia zakończenia kontroli) w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie, zwanym dalej „Szpitalem” obowiązywała wprowadzona zarządzeniem Nr 86/2012 Dyrektora Szpitala z dnia 13 listopada 2012 r. ze zmianami, obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. – Polityka rachunkowości, która zawierała wewnętrzne niespójności. Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), określając zasady rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej, przy zachowaniu zasady ostrożności.*

Stanowiący załącznik do polityki rachunkowości wykaz kont (wydruk z ewidencji księgowej) nie był spójny z wprowadzonymi w polityce rachunkowości zasadami grupowania operacji na poszczególnych kontach. Powyższe zasady wynikały z publikacji pn. „Plan kont dla SP ZOZ”, edycja wrzesień 2009 r., opracowanej przez Marię Stefko. Niezgodność stwierdzono w zakresie ewidencji księgowej kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Szpital, która była prowadzona w formie analityki do konta 244 – „Rozrachunki wewnątrzzakładowe”; w powołanej publikacji natomiast konto 244 oznacza „Roszczenia sporne”.

W wykazie kont Szpitala nie określono sposobu ewidencji zobowiązań wymagalnych, jednak była ona prowadzona pomimo braku określenia zasad jej prowadzenia w zakładowym planie kont.

Ponadto, w obowiązującej polityce rachunkowości nie wskazano wersji oprogramowania finansowo-księgowego i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3, lit. c ustawy o rachunkowości, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. W myśl art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o rachunkowości, polityka rachunkowości to wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą. Stosownie do art. 10 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje politykę rachunkowości.

Przyczyną powstania stwierdzonej nieprawidłowości było nieaktualizowanie zasad klasyfikacji zdarzeń adekwatnie do stosowanego sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych. Opracowanie dokumentów w zakresie rachunkowości należało do obowiązków p. Barbary Leszczyńskiej – Głównego Księgowego Szpitala. Za aktualizację polityki rachunkowości odpowiadali kolejni dyrektorzy jednostki: p. Barbara Magnuszewska-Pankiewicz (do 31 marca 2017 r.), p. Janusz Kapustecki (p.o. Dyrektora Szpitala od 1 kwietnia do 30 września 2017 r.), p. Dariusz Kaczmarek (od 1 października 2017 r.).

Wniosek nr 1

Uzupełnić obowiązującą w Szpitalu dokumentację przyjętej polityki rachunkowości o wskazanie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, sposobu prowadzenia ewidencji księgowej zobowiązań wymagalnych oraz zaktualizować zakładowy plan kont w zakresie opisu i nazwy konta 244, stosownie do wymogów art. 8 ust. 1, art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342), mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 10 ust. 2 tej ustawy.

- W latach 2015 - 2016 księgi rachunkowe nie zostały wydrukowane bądź przeniesione na inny trwały nośnik danych na koniec roku obrotowego, co było niezgodne z art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik

danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

Organizowanie i nadzorowanie rachunkowości Szpitala należało do p. Barbary Leszczyńskiej – Głównego Księgowego Szpitala.

Wniosek nr 2

Zapewnić prawidłowe utrwalanie treści ksiąg rachunkowych na koniec roku obrotowego poprzez ich wydrukowanie bądź przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, stosownie do wymogów art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342).

W zakresie długu samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej:

- W latach 2015 - 2016 nie przestrzegano zasady dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło zobowiązań:

- w 2015 r. z tytułu dostaw towarów i usług w łącznej kwocie 31.861.899,19 zł (stan zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2015 r.)

- w 2016 r. z tytułu dostaw towarów i usług w łącznej kwocie 53.121.059,69 zł oraz z tytułu nieterminowego odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w kwocie 225.994,29 zł (stan zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2016 r.).

W związku z nieterminowym regulowaniem zobowiązań Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny zapłacił odsetki za zwłokę oraz opłaty prolongacyjne:

- w 2015 r. w wysokości 2.441.606,85 zł, w tym: z tytułu dostaw towarów i usług 2.203.686,00 zł, z pozostałych tytułów 237.920,85 zł (wobec sektora rządowego 1.085,00 zł, sektora samorządowego 3.485,41 zł, sektora ubezpieczeń 50.759,00 zł, inne 182.591,44 zł),

- w 2016 r. 1.857.924,90 zł, w tym: z tytułu dostaw towarów i usług 1.576.156,06 zł, z pozostałych tytułów 281.768,84 zł (wobec sektora rządowego 11.014,82 zł, sektora ubezpieczeń 124.435,82 zł, inne 146.318,20 zł).

W trakcie kontroli 153 faktur VAT wystawionych w latach 2015 - 2016 przez 34 kontrahentów, stwierdzono, że opóźnienia w uregulowaniu zobowiązań objętych próbą kontroli, skutkujące naliczeniem i zapłatą odsetek w łącznej kwocie 281.147,87 zł, wyniosły od 31 do 786 dni.

Przyczyną nieterminowego regulowania płatności był brak płynności finansowej, spowodowany głównie niepokrywaniem lub niebieżącym pokrywaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia poniesionych kosztów procedur wykonanych ponad plan wynikający z umów o wykonywanie świadczeń medycznych.

Odpowiedzialność za nieterminowe regulowanie ww. zobowiązań ponosiła p. Barbara Magnuszewska-Pankiewicz – były Dyrektor Szpitala, na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem, kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Wniosek nr 3

Wzmocnić działania w celu zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), mając na uwadze art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Danuta Kołodziej